

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Bruta animalia non suscipiunt eucharistiam

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymundi

Debet ieiunare s̄m decreta p̄ quattuor dies in pane ⁊ aqua. Tercia regula talis est. q̄n aliq̄s incidit infirmitatē. ⁊ illa infirmitas durat per triduum. tūc talis infirmus tercia die debet cōicare. Rō est. q̄ infirmitates in p̄ma die priuāt hoies a mēte. i. a deuotōe. ita q̄ nullā p̄nt habere deuotōem. vñ b̄t̄s Auḡ. Ibi rapit in cētio mentis vbi stat vis doloris. ḡ talis hō debet cōicare tercia die. Si aut̄ talis infirmitas esset valde grauis. sic q̄ certū periculū mortis imineret. tūc ip̄e d̄z cōicare p̄ima die. Quarta regula. corpus xp̄i q̄d porrigit̄ ips̄is infirmis illud d̄z cōsecrari in die d̄nico. Rō ē q̄ ille dies est dies d̄ni. ⁊ hoc p̄ excellētā. Si aut̄ eēt necessitas tūc posset cōsecrari alijs dieb̄ ferialib̄. sed tñ ob reuerētiam corp̄s xp̄i. tūc d̄z cōsecrari dieb̄ d̄nicis. Quinta regula. leprosis porrigere corpus xp̄i est licitū. Rō est. q̄ corpus xp̄i nō est cib̄ corp̄s. s̄z aie. mō q̄uis leprosus sit immund⁹ corpe. p̄ tñ eēt mūdus quo ad aiam. S̄l̄r nullus ep̄leticus. i. qui patitur morbu caducū sumat corp⁹ xp̄i q̄d̄ durat illa infirmitas. s̄z cessante infirmitate potest licite cōmunicare

Circa l̄rām p̄mo ē notandū. q̄ duo sunt que requirūt̄ur ad sumptio⁹ nē corp̄s xp̄i. p̄imū est actualis deuotio. sc̄dm est aie mūdatio. sed illi in littera enumerati. s̄. ebrii. insani. erronei. stulti. heretici. ⁊ sarraceni non h̄nt illa duo. q̄re seq̄tur q̄ nō debēt sumere corpus xp̄i. Primo ebrii non debent sumere corpus xp̄i. nā licet s̄m dictū Boetij in de disciplina scholarū. v̄s nū modice sumptū acuit ingenū. tñ immoderate sumptū (vt idē refert) memoriā pfundit ⁊ obliuionē inducit. mō vbi est ebrietas ibi ē furor ⁊ nulla sapiētia. sed insipientia. quare seq̄tur q̄ ebrii carēt rōne. ⁊ p̄ d̄ns non d̄nt sumere corpus xp̄i. Itē insani nō debēt sumere corpus xp̄i p̄pter defectum rōnis. q̄ euidenter stultizāt ⁊ naturalr. Itē stulti nō debēt sumere corpus xp̄i p̄pter ignorātiā. q̄ nesciūt q̄d faciunt. Itē infideles non debēt sumere corpus xp̄i p̄pter scandalū euitādū. q̄ tales forte sumerēt corpus xp̄i s̄z aut aliud nutrimentū vt panē. ⁊ indigne ⁊ irreuerētialiter tractarent. Item ips̄is pueris indiscretis nō d̄z porrigi corpus xp̄i. Et rō huius est ista. q̄a tales nō habēt discretionē inter cibum corp̄ale ⁊ sp̄uale. s̄z volēs recipere corpus xp̄i d̄z eēt discretus. sic q̄ cognoscat q̄ alio mō sumēdus ē cib̄ corp̄oralis. ⁊ alio mō cib̄ sp̄itualis

Secūdo notandū p̄ modū dubitatio⁹ circa textū. nunqd̄ aialia bruta sicut mus ⁊ canis. ⁊ sic de alijs possunt recipere corpus xp̄i. Et arguit q̄ nō. q̄ si talia reciperēt corpus xp̄i. vel ergo reciperēt ad saluationem vel ad damnatōem. sed nullū illoz ē dicēdum. ergo zc. Maior manifesta ē p̄ sufficientē diuisionē. Sed minor pz. q̄ bruta aialia nō sumūt corpus xp̄i ad vitam eternā. q̄ eoz aie cum corp̄ib̄ moriūt̄ur. nec etiam sumūt̄ ad dā nationē ex eadē rōne. Sed in oppositū arguit sic. quicqd̄ recipit sp̄m sac̄ramēti hoc etiā recipit sacramētum. s̄z bruta aialia sunt h̄mōi. igitur zc. Maior pz ex vna maxima in theologia. q̄ vbi cūq̄ est sp̄s sac̄ramēti ibi est ⁊ sacramētū. sed q̄ bruta aialia recipiūt sp̄m sac̄ramēti pz. quia si corpus xp̄i poneret̄ ad locū incautū ita q̄ mures p̄uenirēt ⁊ illud corroderēt tunc sumerēt sp̄m sac̄ramēti. ergo etiam totū sacramētum. Ad h̄ dubium respōdēt aliq̄ q̄ talia aialia bruta b̄n recipiunt sacramētum. nō ac̄t suscipiunt rem sac̄ramēti. i. grām que sequitur post ipsū sacramētum.

Folium XXXIII

Sed tunc ad rōem qñ arguit. si recipiunt sacramētū vel ḡ ad dānatōnem
vel ad saluatōem. Rūdetur q nullū illoz. qz talia aialia bruta non sunt
capacia salutis z dānatōnis. Sed sanctus Innocētius dicit q aialia bruta
nō recipiunt sacramētū. qz quādo talia tāgūt sacramētum tūc ibi nō ma-
ner corpus xpi. sed deus gloriosus ex sua cūctipotētia trāsmutat corpus
xpi in spēm panis ex p̄tactu aialū brutoz. sicut p̄ ex potētiam trāsmutat
spēm panis in corpus xpi. z sic ibidē nō ē aliud nisi panis

Tercio notandū ē p̄ modū dubitatōis. z est casus singularis circa p̄-
sentē lram. q si sacerdos nō haberet hostias p̄secratas sicut qñqz p̄tingit
et ponat q in eade p̄ochia sit infirmus q̄ iacet in agone mortis. ita q nō
p̄t euadere mortē. z ponat q talis sacerdos sit p̄sūs. tūc dubitat vtrum
talis plebanus post prandū p̄t p̄ficere corpus xpi. Ad hoc dubiū respon-
det vna decretalis q nō. z rō est. qz sacerdos d̄z p̄ficere corpus xpi sobrius
et ieiunus. Sed tñ est alia opinio dicēs. q corpus xpi debet p̄secrari in alia
parrochia si ibi est sacerdos sobrius z ieiunus. vel si eēt ibi corpus xpi cō-
secratum tūc deberet porrigi huic infirmo. Alter rūdet vna alia opinio de
cens. inter duo mala minus malū eligendū est. z malus malū est euitā-
dum. ḡ dicit illa opinio q sacerdos in tali nēcitatē articulo debet p̄ficere
corpus xpi. q̄uis sit p̄sūs. qz xps instituit hoc sacramētum post cenā.
sed si fiat ieiuno stomacho est de bñ esse. nā sic instituerūt sancti patres. mō
in nēcitatē articulo melius est seruire institutōem sup̄ioris. i. dei q̄ inferi-
oris. i. pape. tñ ille sacerdos q̄ hoc ex negligētia facit peccat mortali. qz fa-
cit p̄tra statutū romane ecclesie. sed tñ ne ille infirmus moreret sine corpore
xpi. z ne fieret scandalū in p̄plo tūc sacerdos p̄t p̄secrari corpus christi
post prandū vt p̄missum ē. ne aliq̄ dicant. ille est mortuus sine cōmuniō-
ne z illud est factum ex negligētia sacerdotis

Quarto notandū p̄ modū dubij. vtz sacerdos leprosus debeat cele-
brare missam. Rūdet q sic. qz si leprosus p̄t sumere corpus xpi qd ē cib-
aie vt p̄us dictū est. tūc sacerdos leprosus p̄t etiā celebrare in q̄ maxime
tractat de sumptōe corp̄is xpi. Sed tñ qdā doctores dicūt. q non debeat
celebrare in manifesto loco. s̄z in occulto. nisi eēt ita corruptus q nō possit ce-
lebrare sine p̄iculo. tūc ip̄e nec in occulto nec in manifesto loco d̄z celebra-
re. s̄z d̄z dimittere ob reuerentiā corp̄is xpi. licet de iure bñ p̄t celebrare.

Ultimo nota de casibz. Primus casus est iste. ponatur q veniat hē-
strio vel ioculator manifestus ad ip̄m altare volens sumere corpus christi
tūc dubitat vtz sacerdos d̄z illi dare corp̄ xpi an non. Rūdet breuiter q
si ip̄e p̄miserit se velle abstinere a talibz negocijs ita q nō vult de nouo rei-
terare. tūc sacerdos humiliter d̄z eū informare vt cōfiteat z doleat de p̄ctis
cōmissis. tūc suis p̄ctis p̄fessis z contritis illi porrigat corpus xpi in noie
dei. **S**ecūs casus ē iste. vtz iudex accedēs ad altare sit cōicādius Rūde-
tur q iudex est duplex. s. iniuus z verus. mō d̄z iudici vero corp̄ xpi ē p̄ten-
dū. sed in q̄ iudici z oi familie eius corp̄ xpi nō est porrigendū. **T**ñ notā-
dū q verus iudex est duplex. qz vel talis iudex ē electus ex p̄uentione vel ex
electōe. Si ex p̄uentione ita q cōicat iudiciū. p̄ lucro alijs detrahēdo tūc il-
li iudici nō est porrigendū corpus xpi. Si autē est electus ex cōi electōe z
nō causa lucri. tūc corpus domini porrigitur sibi. z omibz suis familijs.